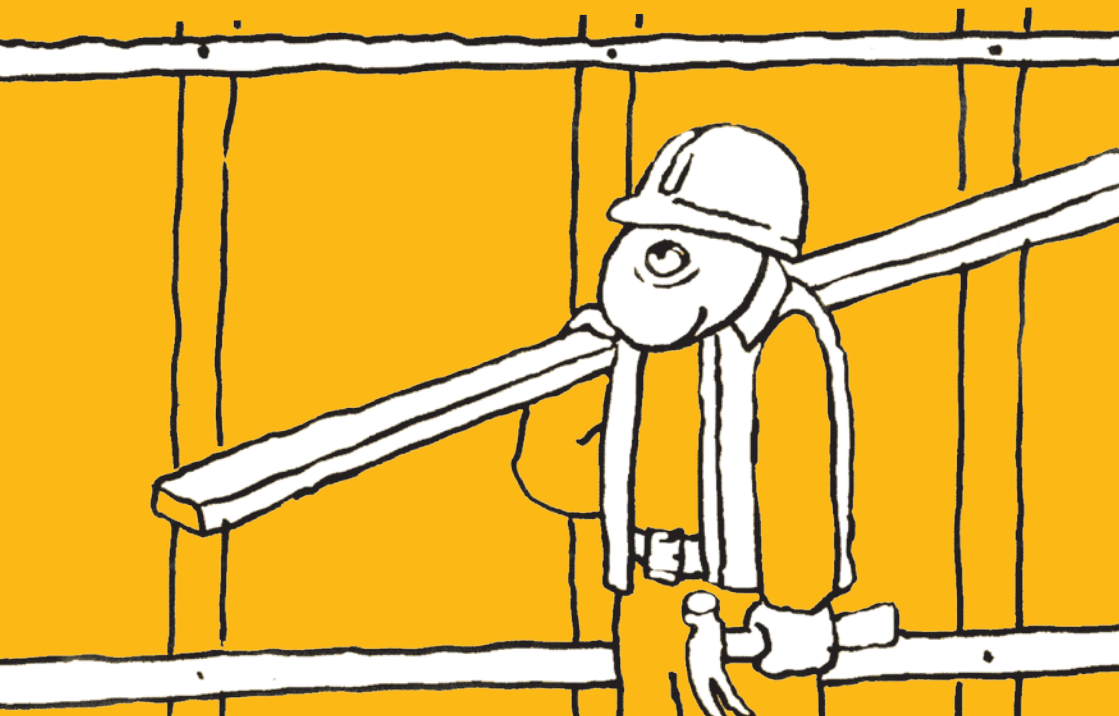

Tietoa yksityisten alojen työeläkevakuuttamisesta

Eläketurvakeskus

Työeläkejärjestelmän palvelukeskus

Asiakaspalvelu ja käyntiosoite: Kirjurinkatu 3, Itä-Pasila, Helsinki

Postiosoite: 00065 ELÄKETURVAKESKUS

Puhelin 010 7511

Työeläkeneuvonta 010 751 4201

Työeläkeotteen pyynnöt 010 751 4225

Ulkomaiset eläkeasiat 010 751 4218

Ulkomaiset eläkeasiat (ruotsiksi) 010 751 4215

Ulkomaantyon vakuuttaminen 010 751 4216

Faksi (09) 148 1172

www.etk.fi

www.tyoelake.fi

Eläketurvakeskuksen esitteitä

- Tietoa yksityisten alojen työeläkevakuuttamisesta, ohjeita työnantajalle ja yrittäjälle (suomi, ruotsi, englanti)
- Tietoa yksityisten alojen työeläketurvasta työntekijälle ja yrittäjälle (suomi, ruotsi, englanti)
- Eläketurvakeskuksen ohjeet yrittäjän työtulon määrittämiseksi (suomi, ruotsi)

Muita esitteitä (suomi, ruotsi)

- Työeläkevakuuttaminen ja ennakoperintärekisteri 2011
- Työkomennus ulkomaille
- Yrittäjänä toimivan perhepäivähoitajan työeläketurva

Esitteet ovat maksuttomia ja niitä saa Eläketurvakeskuksesta, Kelasta, työ- ja elinkeinotoimistoista ja ELY-keskuksista.

Lukijalle	4
Työeläkevakuutus kattaa kaiken palkkatyön	4
Työntekijän eläkelaki (TyEL)	4
Miten vakuutus järjestetään?	5
<i>Sopimustyönantaja</i>	5
<i>Tilapäinen työnantaja</i>	5
<i>Työntekijöistä maksettavat eläkevakuutusmaksut</i>	6
Yrittäjän työeläkevakuutus	6
Yrittäjän eläkelaki (YEL)	6
Yrittäjä ottaa itse YEL-vakuutuksen	7
<i>Yrittäjän eläkevakuutusmaksut</i>	7
<i>Eläkkeen perusteena on työtulo</i>	7
Miten eri yhtiömuodoissa YEL:n mukaan vakuutetaan? ..	8
YEL:n mukaan vakuutetaan.....	8
<i>Kuka on perheenjäsen?</i>	8
Joustoa yrittäjän eläkemaksuun	9
Aloittavalle yrittäjälle alennusta vakuutusmaksuun	9
Maksamattomat vakuutusmaksut	10
Apurahansaajan eläketurva	10
Ulkomailta Suomeen tulevan ja Suomessa työskentelevän ulkomaalaisen työeläkevakuuttaminen	10
Työntekijä EU/ETA-maasta tai sosiaaliturvasopimusmaasta	10
Ulkomaille lähtevän työntekijän vakuuttaminen	11
Töissä EU/ETA-maassa, Sveitsissä	
tai sosiaaliturvasopimusmaassa	11
Töissä maassa, jossa ei sovelleta EU-säännöksiä	
eikä sosiaaliturvasopimusta	12
Ulkomaantyon vakuutuspalkka.....	12
Työntekijä sopimuksettomasta maasta	
– vapautusmahdollisuus	12
Oikotie eläketietoon	13
Numeroliite	15

Lukijalle

Tämä esite on tehty sinulle, joka haluat tietää yksityisen työnantajan palveluksessa olevan työntekijän tai yrittäjän eläkevakuuttamisesta. Esitteessä on myös ohjeita työnantajan velvollisuuksista työeläkevakuuttamisessa ja yrittäjän eläkevakuutuksen järjestämisestä.

Esite noudattaa voimassa olevaa TyEL- ja YEL- lainsäädäntöä, mutta sitä ei tule pitää lakitekstinä. Tarkempia tietoja vakuuttamisesta saat Eläketurvakeskuksesta tai työeläkelaitoksista sekä Internetistä osoitteesta www.tyoelake.fi.

Valtion, kunnan ja seurakunnan palveluksessa olevat kuuluvat julkisen sektorin eläkelakien piiriin. Näistä saat tietoja Kevasta, joka hoitaa kunnallisen eläketurvan lisäksi myös valtion ja kirkon palveluksessa olevien eläkeasioita.

Esitteessä on myös tietoa ulkomaalaisen ja ulkomaille lähtevän henkilön työeläkevakuuttamisesta.

Esitteen lopussa on numeroliite, johon on koottu tietoja vuoden 2011 vakuutusmaksuista, indekseistä, verotuksesta sekä taulukoita kansaneläkkeestä, vähennetystä leskeneläkkeestä sekä eläkettä kartuttavista sosiaalietuuksista.

Työeläkevakuutus on otettava kaikille Suomessa työskenteleville, myös ulkomaalaisille.

Työeläkevakuutus kattaa kaiken palkkatyön

Yksityisen työnantajan palveluksessa tehty työ vakuutetaan työntekijän eläkelain (TyEL) mukaan.

Työntekijä, joka tekee merimieslaissa tarkoitettua työtä, vakuutetaan merimieseläkelain (MEL) mukaisesti Merimieseläkekassassa.

Yrittäjäasemassa tapahtuva työskentely vakuutetaan yrittäjän eläkelain (YEL) mukaisesti.

Maanviljelijät, kalastajat, poronhoitajat sekä apurahalla työskentelevät tutkijat ja taiteilijat vakuuttavat työskentelynsä maatalousyrittäjän eläkelain (MYEL) mukaan Maatalousyrittäjien eläkelaitoksessa Melassa.

Työeläkevakuutuksen lisäksi työnantajan on maksettava työntekijöistään tapaturma-, työttömyys- ja ryhmähenkivakuutusmaksut sekä sosiaaliturvamaksu.

Työntekijän eläkelaki (TyEL)

Yksityisenä työnantajana vakuutat työntekijäsi TyEL:n mukaan.

Vakuuttamisvelvollisuus alkaa työntekijän 18 vuoden iän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta ja päättyy sen kuukauden lopussa, jolloin työntekijä täyttää 68 vuotta.

Eläkkeellä olevista alle 68-vuotiaista työntekijöistä sinun on myös maksettava työeläkevakuutusmaksu, koska heille karttuu uutta eläkettä eläkeaikana tehdystä työstä.

TyEL:n piiriin kuuluu työsuhteessa tehty työ, josta työnantaja maksaa työansiota kalenterikuukauden aikana vähintään 52,49 euroa. Työansiolta tarkoitetaan palkkaa tai muuta vastiketta työnteosta.

Työnantajana voit ottaa vapaaehtoisena TyEL-vakuutuksen ulkomailla työskentelevälle työntekijälle ja luottamustehtävää hoitavalle henkilölle. Luottamustehtävä tulee kuitenkin aina vakuuttaa, jos maksat palkkiota luottamustehtävää hoitavalle omalle työntekijällesi.

Miten vakuutus järjestetään?

Työnantajana voit valita työalasta riippumatta eläkelaitoksen, jossa järjestät työntekijöittesi eläketurvan. Eläketurvaa järjestäessäsi voit olla joko sopimusyönantaja tai tilapäinen työnantaja.

Sopimustyönantaja

Jos palveluksessasi on jatkuvasti työntekijöitä, olet sopimustyönantaja. Sinun on järjestettävä työntekijöittesi eläketurva tekemällä TyEL-vakuutus sopimus jonkin eläkelaitoksen kanssa palkanmaksua seuraavan kuukauden aikana. Voit vakuuttaa yhdellä vakuutuksella kaikki työntekijäsi. Voit myös ottaa rinnakkaiset vakuutukset eri henkilöryhmille vakuutusehtojen puitteissa.

Sopimustyönantaja ilmoittaa eläkelaitokselleen työntekijöitten työansiot joko kerran vuodessa tai kuukausittain. Jos valitset vuosi-ilmoitustekniikan, niin ilmoitat eläkelaitoksellesi tammikuun loppuun mennessä ns. vuosi-ilmoituksella jatkuvassa työsuhteessa olevien työntekijöiden edellisen vuoden palkkatiedot. Tiedot vuoden sisällä alkaneista ja päättyneistä työsuhteista sinun pitää kuitenkin ilmoittaa eläkelaitoksellesi vähintään neljännesvuosittain.

Jos käytät kuukausi-ilmoitustekniikkaa, ilmoitat työntekijät ja ansiot eläkelaitoksellesi kuukausittain. Erillistä vuosi-ilmoitusta ei tehdä.

Tilapäinen työnantaja

Olet tilapäinen työnantaja, jos palveluksessasi ei ole jatkuvasti työntekijöitä ja jos puolen vuoden ajalta maksetut palkat jäävät alle 7 518 euron. Sinun ei tarvitse tehdä erillistä vakuutus sopimusta eläkelaitoksen kanssa, vaan ilmoitat työntekijät, heille maksetut palkat ja maksat vakuutusmaksut kuukausittain valitsemallesi eläkelaitokselle palkanmaksua seuraavan kuukauden 20. päivään mennessä.

Työntekijöistä maksettavat eläkevakuutusmaksut

Sopimustyönantajan ja tilapäisen työnantajan työeläkevakuutusmaksun perusteena on työnantajan työntekijälle maksama palkka. Sopimustyönantajalla kokonaispalkkasumma vaikuttaa vakuutusmaksun perusteisiin.

TyEL:n mukainen vakuutusmaksu muodostuu kaikissa työeläkeyhtiöissä samoin perustein.

Työeläkevakuutusmaksun maksavat sekä työnantaja että työntekijä. Työnantaja tilittää koko vakuutusmaksun eläkelaitokselleen ja on vastuussa sen suorittamisesta. Työnantajalla on oikeus periä työntekijältä tämän osuus vakuutusmaksusta palkanmaksun yhteydessä.

Työnantaja perii työntekijän työeläkemaksun bruttopalkasta, josta pidätetään myös verot. Bruttopalkka on työntekijän palkka, johon on lisätty mahdolliset luontaisedut verotusarvon mukaisina. Maksu pienentää työntekijälle maksettavaa nettopalkkaa. Työeläkemaksun verovähennysoikeus on jo huomioitu työntekijän veron ennakonpidätysprosentissa.

Jos kyseessä on työkomennus ulkomailla, työntekijän maksujen perusteena on vakuutuspalkka.

Vakuutusmaksut löytyvät tämän esitteen Numeroliitteestä.

Yrittäjän työeläkevakuutus

Yrittäjäasemassa työskentelevä henkilö järjestää työeläketurvansa yrittäjän eläkelain (YEL) mukaisesti.

Maatalousyrittäjinä, kalastajina ja poronhoitajina toimivat sekä apurahan-saajat vakuuttavat työskentelynsä maatalousyrittäjän eläkelain (MYEL) mukaisesti.

Myös sivutoiminen yrittäjätoiminta tulee vakuuttaa. Samoin Suomessa asuvan ulkomaalaisen tulee vakuuttaa täällä tapahtuva yrittäjätoimintansa.

Yrittäjän eläkelaki (YEL)

YEL:n mukaan yrittäjä on täällä ansiotyötä tekevä henkilö, joka ei ole tätä työtä tehdessään työ- tai virkasuhteessa. Pelkkä yrityksen omistaminen ei ole peruste vakuuttamiselle, vaan vakuuttaminen edellyttää työskentelyä.

YEL-vakuutus on otettava, jos

- yrittäjä on 18–67-vuotias
- yrittäjätoiminta jatkuu yhdenjaksoisesti vähintään neljä kuukautta
- yrittäjän työtulo on keskimäärin vähintään laissa säädetyn suuruinen.

Yrittäjä ottaa itse YEL-vakuutuksen

Yrittäjä voi itse valita eläkevakuutusyhtiön, jonka kanssa tekee YEL-vakuuttamista koskevan sopimuksen. Vakuuttamisen voi hoitaa myös YEL-toimintaa harjoittavassa eläkekassassa.

YEL-vakuutus on henkilökohtainen vakuutus, joka kattaa kaiken vakuutetun henkilön yrittäjätoiminnan. Silloinkin, jos yrittäjällä on useita yrityksiä, on hänellä vain yksi YEL-vakuutus. Koko toiminnan laajuus otetaan huomioon vakuutetussa YEL-työtulossa.

YEL-vakuutus on otettava viimeistään kuuden kuukauden kuluessa yrittäjätoiminnan aloittamisesta. Takautuvasti voi vakuuttaa vain kulumassa olevan ja kolme edellistä kalenterivuotta. Tätä vanhemmalta ajalta on eläketurva menetetty.

Yrittäjän eläkevakuutusmaksut

Yrittäjä vastaa itse YEL:n mukaisista eläkevakuutusmaksuista. Yli 53-vuotiaan yrittäjän vakuutusmaksuprosentti on korkeampi kuin nuoremman yrittäjän, samalla myös eläkkeen karttumaprosenttikin on korkeampi. Yritystoiminnan alkuvaiheessa yrittäjä saa YEL-vakuutusmaksuun alennusta neljän vuoden ajaksi.

Maksettava vakuutusmaksu määräytyy yrittäjälle vahvistetun YEL-työtulon ja yrittäjän iästä riippuvan vakuutusmaksuprosentin perusteella. Työtulo tarkistetaan vuosittain palkkakertoimella.

YEL-vakuutusmaksut ovat kokonaan vähennyskelpoisia joko yrittäjän tai tämän puolison verotuksessa. Jos yritys on maksanut vakuutusmaksut, voi ne vähentää yrityksen verotuksessa.

Vakuutusmaksuprosentit löytyvät tämän esitteen lopusta Numeroliitteestä.

Eläkkeen perusteena on työtulo

Eläkelaitos vahvistaa YEL-työtulon yrittäjän vakuutushakemuksen perusteella. Vahvistettu työtulo on sekä karttuvan eläkkeen että vakuutusmaksun peruste. YEL-työtulon perusteella määräytyy myös sairauspäiväraha yrittäjän sairastuessa. Myös vanhempainpäiväraha, erityishoitoraha ja kuntoutusrahalain mukainen kuntoutusraha määräytyvät vahvistetun YEL-työtulon perusteella.

YEL-työtulon tulee vastata sellaista palkkaa tai korvausta, joka olisi maksettava ulkopuoliselle, jos yrittäjän sijasta YEL:n piiriin kuuluvan työn tekisi joku toinen yhtä ammattitaitoinen henkilö. Työtulon tulee vastata yrittäjän työpanoksen arvoa. Työtulo ei määräydy yrityksen tuottaman voiton tai yrittäjän yrityksestä pääomasijoitukselleen nostaman korvauksen perusteella.

Työtuloa arvioitaessa apuna voidaan käyttää Eläketurvakeskuksen julkaisemia ohjeita työtulon määrittämiseksi.

Työtulo kannattaa määritellä alusta alkaen vastaamaan yrittäjän todellista työpanosta, sillä koko yrittäjäuran aikaiset työtulot vaikuttavat eläkkeen määrään. Jos yrittäjän työpanos muuttuu merkittävästi, voi ja tulee työtuloa muuttaa. Takautuva työtulon muuttaminen ei kuitenkaan ole mahdollista.

Miten eri yhtiömuodoissa YEL:n mukaan vakuutetaan?

YEL koskee liikkeen- tai ammatinharjoittajan lisäksi myös yrittäjiä, jotka omistavat yhtiön, jonka puitteissa yritystoiminta tapahtuu. Pelkkä yrityksen omistaminen ei ole YEL-vakuutuksen peruste, vaan yrittäjän on aina myös työskenneltävä yrityksessä, jotta YEL-vakuuttaminen tulisi kyseeseen.

YEL:n mukaan vakuutetaan

- yksityisen toiminimen haltija sekä hänen puolisonsa, jos tämä työskentelee yrityksessä
- avoimen yhtiön yhtiömies
- kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies
- osakeyhtiön osakas, joka toimii yhtiössä johtavassa asemassa ja omistaa yksin yli 30 % yhtiön osakkeista tai hänellä on yli 30 % osakkeiden tuotamasta äänimäärästä
- osakeyhtiön osakas, joka toimii yhtiössä johtavassa asemassa ja omistaa yhdessä samassa taloudessa asuvien perheenjäsentensä kanssa yli 50 % yhtiön osakkeista tai heillä on yhdessä yli 50 % osakkaiden tuottamasta äänimäärästä.

YEL ei koske

- henkilöyhtiössä työskentelevää puolisoa tai perheenjäsentä, joka ei ole yhtiömies
- kommandiittiyhtiön äänetöntä yhtiömiestä

Kuka on perheenjäsen?

Perheenjäsenenä pidetään henkilöä, joka on yrittäjän tai hänen puolionsa sukua suoraan alenevassa tai ylenevässä polvessa ja elää vakituisesti yrittäjän taloudessa.

Perheenjäseniä ovat myös ottolapset ja ottovanhemmat, samoin näiden aviopuolisot. Myös avopuoliso on perheenjäsen.

Aviopuolisoihin pidetään perheenjäseninä, vaikka he eivät asuisi samassa taloudessa. Rekisteröidyn parisuhteen osapuoli rinnastetaan aviopuolisoon.

Sisarukset eivät ole perheenjäseniä YEL:n tarkoittamassa mielessä.

Joustoa yrittäjän eläkemaksuun

Yrittäjä voi kohentaa eläketurvaansa maksamalla hyvinä vuosina lisää vakuutusmaksua ilman, että hänen vahvistettu YEL-työtulonsa nousisi. Huonojen aikojen koittaessa maksua voi vastaavasti pienentää. Järjestely hoituu kirjallisella ilmoituksella omaan eläkelaitokseen. Yrittäjä voi nostaa tai laskea työtuloaan joustomaksulla kerran vuodessa ilmoittamalla ja maksamalla maksun sen vuoden aikana, johon se halutaan kohdistaa.

Vakuutusmaksun jousto ei muuta vahvistettua työtuloa. Vahvistetun työtulon voi muuttaa vain erillisestä hakemuksesta, mutta ei takautuvasti. Yrittäjän kunkin vuoden kokonaistyötulo määritetään vahvistetun työtulon ja korotetun tai alennetun maksun perusteella.

Korotettu maksu voi olla 10 - 100 prosenttia vahvistetun työtulon perusteella lasketusta vuosimaksusta. Maksun alennus voi olla 10 - 20 prosenttia vakituisesta maksusta. YEL-maksun alentaminen myös pienentää eläkettä.

Joustoa ei voi käyttää, jos yrittäjällä on aikaisemmilta vuosilta maksamattomia tai selvittämättömiä YEL-maksuja. Sitä ei voi käyttää mm. aloittavan yrittäjän maksualennuksen aikana eikä sen vuoden jälkeen, jona yrittäjä täyttää 62 vuotta. Mahdollisen työkyvyttömyyseläkkeen laskennassa ei oteta huomioon maksettua lisämaksua tai pienennettyä maksua, joka kohdistuu eläkkeen alkamista edeltävään kalenterivuoteen.

Vakuutusmaksun tilapäistä muuttamista ei oteta huomioon mahdollisen osa-aikaeläkkeen puolitetun työtuloa laskettaessa. Osa-aikaeläkkeen vakiintunutta ansiota määrättäessä eläkkeen alkamista edeltävän vuoden työtulossa lisämaksujen vaikutusta ei oteta huomioon. Muilta vuosilta maksettu lisämaksu otetaan huomioon. Työtulon jousto alaspäin otetaan aina huomioon, kun lasketaan vakiintunutta ansiota.

Korotettu tai alennettu vakuutusmaksu ei vaikuta sairausvakuutuksen päivärahan määrään. Se lasketaan vahvistetusta työtulosta.

Aloittavalle yrittäjälle alennusta vakuutusmaksuun

Ensimmäistä kertaa yrittäjäksi ryhtyvä, saa YEL-maksusta 25 prosentin alennuksen neljän vuoden ajaksi. Jos yritystoiminta päättyy ennen kuin neljä vuotta on kulunut, voi yrittäjä käyttää jäljelle jääneen ajanjakson hyväkseen myöhempään yrittäjäjaksoon. Jaksojen välillä ei ole aikarajoituksia.

Maksamattomat vakuutusmaksut

Maksamattomat YEL-maksut pienentävät eläkettä. Eläkkeen määrä pienee maksetun ja vahvistetun YEL-maksun suhteessa jokaiselta työtulojaksolta erikseen. Jos yrittäjä ei ole maksanut eläkemaksuja lainkaan joltakin jaksolta, on työtulo nolla euroa eikä tuolta jaksolta eläkettä kartu lainkaan.

Apurahansaajan eläketurva

Apurahalla työskentelevät tutkijat ja taiteilijat on vakuutettu 1.1.2009 alkaen MYEL:n mukaisesti. Maatalousyrittäjien eläkelaitos Mela hoitaa apurahansaajien eläke- ja tapaturmavakuuttamisen.

Jos henkilölle on Suomesta myönnetty apuraha, joka on tarkoitettu vähintään neljän kuukauden taiteelliseen tai tieteelliseen työskentelyyn, on apurahansaajan otettava eläkevakuutus Melasta. Myös ulkomailla tapahtuva apurahatyöskentely on tietyin edellytyksin vakuutettava MYEL:n mukaisesti. Apurahan suuruuden tulee olla vuotuiseksi MYEL-työtuloksi muutettuna vähintään 3 448,34 euroa, jotta vakuuttaminen tulisi kyseeseen.

Vakuuttamisvelvollisuus koskee niin henkilökohtaisen apurahan saaneita kuin työryhmässä apurahalla työskenteleviä.

Apurahansaajan eläketurva määräytyy vahvistetun MYEL-työtulon perusteella samalla tavoin kuin maatalousyrittäjällä. Vahvistettu MYEL-työtulo on myös ansiosidonnaisen työtaturmaturvan sekä sairausvakuutuslain mukaisen päivärahan ja Kelan kuntoutusrahan perusteena.

Lisätietoja saat Melasta apurahansaajien palvelunumerosta, puh. 020 630 0695 tai sähköpostitse osoitteesta vakuutus@mela.fi.

Ulkomailta Suomeen tulevan ja Suomessa työskentelevän ulkomaalaisen työeläkevakuuttaminen

Pääsääntö on, että kaikki työ Suomessa on työeläkevakuutettava. Suomalaisen työnantajan on vakuutettava Suomessa palveluksessaan oleva ulkomaalainen työntekijä TyEL:n mukaan aivan samoin kuin suomalaisetkin työntekijät. Myös ulkomainen työnantaja on velvollinen järjestämään työntekijöilleen Suomessa eläketurvan.

Työntekijä EU/ETA-maasta tai sosiaaliturvasopimusmaasta

Työntekijä vakuutetaan Suomessa, ellei hän esitä todistusta siitä, että häneen sovelletaan Suomessa työskentelyn aikana jonkin EU/ETA-maan tai sosiaaliturvasopimusmaan lainsäädäntöä. Tällainen toisesta maasta Suomeen lähetetty työntekijä vakuutetaan siinä maassa, josta todistus on myönnetty.

Ulkomaille lähtevän työntekijän vakuuttaminen

Ulkomaantyön vakuuttamiseen vaikuttaa

- onko työskentelymaa EU/ETA-maa tai Sveitsi
- onko työskentelymaan ja Suomen välillä sosiaaliturvasopimus
- tehdäänkö työtä sopimusmaiden ulkopuolella.

EU/ETA-maissa sekä Sveitsissä sovelletaan nykyisin EU:n yhteisiä sosiaaliturvasäännöksiä, joilla määritellään, minkä maan sosiaaliturvalainsäädäntöä maasta toiseen liikkuvaan työntekijään sovelletaan. Suomen lisäksi EU-maita ovat Alankomaat, Belgia, Bulgaria, Espanja, Irlanti, Iso-Britannia, Italia, Itävalta, Kreikka, Kypros, Latvia, Liettua, Luxemburg, Malta, Portugali, Puola, Ranska, Romania, Ruotsi, Saksa, Slovakia, Slovenia, Tanska, Tšekki, Unkari ja Viro.

ETA-maita, jotka eivät ole EU:n jäseniä, ovat Islanti, Liechtenstein ja Norja.

Suomella on lisäksi kahdenväliset sosiaaliturvasopimukset Israelin, Kanadan, Québecin, USA:n, Chilen ja Australian kanssa. Kaikki sopimukset sisältävät myös eläkevakuutusta koskevia sääntöjä.

Töissä EU/ETA-maassa, Sveitsissä tai sosiaaliturvasopimusmaassa

EU -säännökset ja sosiaaliturvasopimukset takaavat, että maasta toiseen siirtävä työntekijä

- saa sosiaaliturvaa samoin edellytyksin kuin maan omat kansalaiset
- saa eläkkeensä maasta toiseen
- vakuutetaan vain yhdessä maassa eli maksut maksetaan vain yhteen maahan kerrallaan
- saa vakuutuskausiedellytyksiä varten (esim. viiden vuoden edellytys Saksassa) lukea hyväkseen muissa sopimusmaissa täyttyneet kaudet. Näin helpotetaan eläkeoikeuden saamista, mutta eläke määräytyy kuitenkin kussakin maassa tehdyn työn perusteella.

EU-säännösten ja sosiaaliturvasopimusten lähtökohta on, että työntekijä vakuutetaan työskentelymaassa.

Tilapäiselle työkomennukselle (maasta riippuen 2–5 vuodeksi) lähetetty työntekijä voidaan pitää tietyin edellytyksin Suomen sosiaaliturvan piirissä, jolloin työeläkevakuutuskin jatkuu Suomessa. Sekä EU-säännöksissä että sosiaaliturvasopimuksissa on muitakin erityismääräyksiä, joiden mukaan työntekijään sovelletaan Suomen lainsäädäntöä ulkomaantyön aikana. Näitä erityisryhmiä ovat muun muassa kahdessa tai useammassa maassa työskentelevät. Näille työntekijöille, kuten Suomesta lähetetyillekin, haetaan Eläketurvakeskuksesta todistus Suomen sosiaaliturvaan kuulumisesta. Tarkempia tietoja lähettämisen edellytyksistä, erityisryhmistä sekä todistuksen hakemisesta löytyy Eläketurvakeskuksen kotisivuilta www.etk.fi kohdasta Ulkomaantyö ja eläke.

Töissä maassa, jossa ei sovelleta EU-säännöksiä eikä sosiaaliturvasopimusta

Kun suomalainen työnantaja lähettää työntekijän Suomesta työskentelemään sopimuksettomaan maahan, työntekijä on vakuutettava Suomessa TyEL:n mukaan. Tätä velvollisuutta ei poista se, että vakuutusmaksut pitää mahdollisesti maksaa myös työskentelymaahan.

Suomalainen työnantaja voi myös järjestää vapaaehtoisesti TyEL:n mukaisen eläketurvan sellaiselle ulkomaille lähetetylle työntekijälle, jota pakollinen vakuutus ei koske. Myös ulkomailta palkatulle työntekijälle voidaan ottaa vapaaehtoinen työeläkevakuutus, jos työntekijä työsuhteen alkaessa kuuluu Suomen sosiaaliturvan piiriin (työeläkevakuutus- tai asumisperusteinen sosiaaliturva).

Vapaaehtoinen vakuuttaminen on mahdollista silloin, kun työnantajana ulkomaisen työkomennuksen aikana on joko suomalainen yritys tai ulkomainen yritys, joka kuuluu suomalaisen yrityksen kanssa samaan konserniin tai jossa tällä on määräysvalta.

Vapaaehtoisen työeläkevakuutuksen ottajana on aina oltava suomalainen yritys.

Ulkomaantyön vakuutuspalkka

Ulkomaan komennuksen ajalta sekä työnantajan että työntekijän työeläkemaksun perusteena käytetään ns. vakuutuspalkkaa. Vakuutuspalkkana pidetään sitä palkkaa, joka vastaavasta työstä Suomessa maksettaisiin tai palkkaa, jonka muutoin voidaan katsoa vastaavan sanottua työtä. Työnantajan ja työntekijän tulee yhdessä määritellä vakuutuspalkka, jos komennus kestää yli kuusi kuukautta.

Vakuutuspalkkaa sovelletaan kaikkeen ulkomailta tehtävään työhön, joka vakuutetaan Suomen työeläkelain mukaan riippumatta siitä, missä maassa työ tehdään.

Vakuutuspalkkaa käytetään myös ulkomaantyön työttömyys- ja tapaturmavakuutusmaksun sekä yleensä työnantajan sosiaaliturvamaksun ja vakuutetun sairausvakuutuksen sairaanhoito- ja päivärahamaksujen perusteena.

Työntekijä sopimuksettomasta maasta – vapautusmahdollisuus

Ulkomaaisen työnantajan, joka lähettää työntekijän Suomeen enintään kahdeksi vuodeksi työhön, ei tarvitse vakuuttaa työntekijäänsä työntekijän eläkelain (TyEL) mukaan.

Eläketurvakeskus voi hakemuksesta vapauttaa ulkomaisen työnantajan vakuuttamisvelvollisuudesta enintään viideksi vuodeksi Suomessa työskentelyn alkamisesta lukien, kun työnantaja lähettää työntekijän Suomeen työhön yli kahdeksi vuodeksi tai työskentely Suomessa jatkuu ennalta arvaamattomista syistä yli kaksi vuotta. Edellytyksenä vapauttamiselle on, että työnantaja esittää selvityksen lähetetyn työntekijän eläketurvan järjestämisestä muualla.

Vapautus ei koske lähetettyä työntekijää, joka on välittömästi ennen työskentelyn alkamista kuulunut Suomen sosiaaliturvalainsäädännön, EU:n sosiaaliturva-asetuksen tai sosiaaliturvasopimuksen mukaan sovellettavan lain piiriin.

Lisätietoja ulkomaantyön vakuuttamisesta ja todistuksista voi kysyä Eläketurvakeskuksesta Ulkomaantyön vakuuttamisasiat, puhelin 010 751 4216, faksi 010 751 2616 tai sähköposti: ulkomaanasiat@etk.fi.

Oikotie eläketietoon

Työnantajia koskevaa työeläketietoa on Eläketurvakeskuksen kotisivuilla www.etk.fi. Myös www.tyoelake.fi -palvelu on helppo oikotie eläketietoon. Sen kautta pääsee muun muassa eläkelaitosten kotisivuille.

Työeläkevakuutuksia hoitavat:

Eläke-Fennia

Puh. 010 5031

www.elake-fennia.fi

Eläke-Tapiola

Puh. (09) 4531

www.tapiola.fi

Etera

Puh. 010 553 300

www.etera.fi

Ilmarinen

Puh. 010 195 000

www.ilmarinen.fi

Pensions-Alandia

Tel. (018) 29 000

www.alandiabolagen.com

Varma

Puh. 010 2440

www.varma.fi

Veritas Eläkevakuutus

Puh. 010 55 010

www.veritas.fi

Maatalousyrittäjien eläkelaitos

Puh. 020 630 0500

www.mela.fi

Merimieseläkekassa

Puh. 010 633 990

www.merimieselakekassa.fi

Apteekkien Eläkekassa

Puh. (09) 612 6270

www.aekassa.fi

Eläkekassa Verso

Puh. (09) 680 3800

www.elakeverso.fi

Liikennepalvelualojen Eläkekassa Viabek

Puh. (09) 454 2280

www.viabek.fi

Työntekijöiden eläketurva voidaan järjestää jo toimivassa eläkekassassa.

Saman toimialan yritykset voivat myös perustaa yhdessä eläkekassan, kun työntekijöitä on yhteensä yli 300. Vastaavasti yritys, jossa on vähintään 300 työntekijää, voi perustaa oman eläkesäätiön työntekijöiden eläketurvan hoitamista varten.

Lisätietoja antaa:

Eläkesäätiöyhdistys - ESY ry.

Puh. (09) 687 7440

www.elakesaatioyhdistys.fi

Muita tärkeitä yhteystietoja:

Eläketurvakeskus

Puh. 010 7511

www.etk.fi

Keva

Kunnan, valtion ja evankelis-luterilaisen kirkon eläkeasioita hoitaa Keva.

Puh. 020 614 2837

www.keva.fi

OP-Eläkekassa

Puh. 010 252 010

www.op.fi

Valion Eläkekassa

Puh. 010 381 171

www.valionelakekassa.fi

Yrittäjien Eläkekassa Oma

Puh. (017) 266 8681

www.elakekassa.fi

Koulutusrahasto

Puh. (09) 680 3730

www.koulutusrahasto.fi

Työntekijäin

Ryhmänkivakuutuspooli

Henkivakuutusosakeyhtiö Retro

Puh. 020 763 1690

www.retro.fi

Indeksiluvut

Työeläkejärjestelmässä on kolme eri indeksiä. Palkkakerroin koskettaa kaikkia työssäkäyviä. Palkkakertoimessa palkkojen muutos vaikuttaa 80 ja hintojen muutos 20 prosenttia. Sillä tarkistetaan eläkkeen perusteena olevia ansioita ja työeläkelakien rahamääriä. Työeläkeindeksillä tarkistetaan kaikkia maksettavia eläkkeitä eläkkeensaajan iästä riippumatta. Indeksissä palkkojen muutos vaikuttaa 20 ja hintojen muutos 80 prosenttia. Puoliväli-indeksin pisteluku on 2578 vuonna 2011 (korotus 1,57 %). Sillä tarkistetaan niitä työaikaansioita, joista eläke lasketaan vuonna 2004 voimassa olleiden säännösten mukaan.

Vuosi	Palkkakerroin	Työeläkeindeksi
2011	1,253 (korotus 1,78 %)	2323 (korotus 1,35 %)

Työeläkelakien eurorajoja

TyEL-palkan alaraja, jolla tullaan lain piiriin:

52.49 euroa kuukaudessa

YEL-työtulon alaraja: 6 896.69 euroa vuodessa.

YEL-työtulon yläraja: 156 625.00 euroa vuodessa.

MYEL-työtulon sekä apurahan saajan vakuuttamisvelvollisuuden alaraja: 3 448.34 euroa vuodessa.

Palkansaajien työeläkevakuutusmaksut

Työntekijän eläkelaki (TyEL) tuli voimaan 1.1.2007. Vuoden 2011 keskimääräinen TyEL:n mukainen työeläkevakuutusmaksu on 22,4 % palkoista. Tähän maksuun annetaan tilapäinen 0–0,5 % -yksikön alennus, jolla puretaan aiempien vuosien työkyvyttömyyseläkemaksuista muodostunutta ylijäämää. Työntekijän maksu on alle 53-vuotiaalle 4,7 % ja yli 53-vuotiaalle 6,0 %. Tilapäinen alennus huomioon ottaen työnantajan maksuksi muodostuu keskimäärin 17,1 %. TyEL:n mukaisen tilapäisen työnantajan maksutaso on 23,0 %, josta työntekijän maksuosuus vähentämällä saadaan työnantajan työeläkevakuutusmaksu.

MEL

Merimieseläkelain mukainen vakuutusmaksu on 22,2 % palkasta. Sekä työnantaja että työntekijä maksavat 11,1 %.

Yrittäjien työeläkemaksut

Yrittäjä vastaa itse YEL- tai MYEL-maksuistaan. Maksu peritään vakuutuksessa vahvistetusta työtulosta.

YEL

Alle 53-vuotiaan YEL-maksu on 21,6 % ja 53 vuotta täyttäneen 22,9 % työtulosta. Ensimmäistä kertaa YEL:n mukaista yritystoiminnan aloittava yrittäjä voi saada 25 prosentin alennuksen vakuutusmaksuunsa 48 ensimmäisen kuukauden ajan.

MYEL

Alle 24 160,65 euron työtulosta vakuutusmaksu on 10,584 % alle 53-vuotiaalle ja 11,221 % yli 53-vuotiaalle. 24 160,65 – 37 966,79 euron väliseltä osalta vakuutusmaksu nousee liukuvasti. Yli 37 966,79 euron työtulosta vakuutusmaksu on 21,6 % alle 53-vuotiaalle ja 22,9 % yli 53-vuotiaalle. MYEL-vakuutettujen keskimääräinen maksuprosentti on 11,3 %.

Yleinen viivästyskorko on 8,0 % 30.6.2011 saakka. Se lisätään mm. viivästyneisiin vakuutusmaksuihin ja eläkkeisiin.

Yrittäjän työttömyysturva

Yrittäjän työtulon on oltava vähintään 8 520 euroa vuodessa, jotta hän pääsisi työttömyysturvan piiriin.

Työnantajan sosiaaliturvamaksu

Työnantajan sosiaaliturvamaksu muodostuu pelkästään sairausvakuutusmaksusta, joka on vuonna 2011 kaikilla työnantajilla 2,12 % palkasta.

Tapaturmavakuutus

Maksu vaihtelee tapaturmariskin mukaan 0,3–8 prosenttiin. Keskimääräinen maksu on noin 1 % palkkasummasta.

Maatalousyrittäjät maksavat 30,54 euron perusmaksun ja lisäksi MYEL-työtulosta 1,65 %. He voivat saada alennuksia vakuutusmaksuihinsa vahingottomien vuosien ja työterveyshuoltoon osallistumisen perusteella. Apurahan-saajien tapaturmavakuutusmaksut ovat puolet maatalousyrittäjien maksuista.

Työttömyysvakuutus

Työnantaja maksaa palkkasumman ensimmäiseltä 1 879 500 euroolta 0,8 % ja sen ylittävältä osalta 3,2 %. Työttömyysvakuutusmaksu maksetaan tapaturmavakuutuksen yhteydessä.

Työntekijän ryhmähenkivakuutus

Työmarkkinajärjestöt ovat sopineet ryhmähenkivakuutuksesta, jonka maksu laskutetaan tapaturmavakuutuksen yhteydessä. Se on keskimäärin 0,07 % yrityksen palkkasummasta. Maatalousyrittäjän ryhmähenkivakuutusmaksu on 12 euroa vuodessa ja apurahansaajilla vakuutusmaksu on 6 euroa vuodessa.

Työntekijän sosiaaliturvamaksut

- sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu 1,19 %, päivärahamaksu 0,82 %.
- työttömyysvakuutusmaksu 0,6 %
- työeläkevakuutusmaksu alle 53-vuotiailla 4,7 % ja 53 vuotta täyttäneillä 6,0 %.

Suojaosuudet ulosmittauksessa

Eläkkeestä on eläkeläisen ja hänen perheensä välittömään elatukseen jätettävä suojaosuus, jota ei voi ulosmitata. Suojaosuus velallisen osalta on 627 euroa kuukaudessa ja korotus huollettavan osalta on 225,30 euroa kuukaudessa.

Työeläkkeen vaikutus kansaneläkkeeseen

Työeläkkeen määrä, jolla ei saa kansaneläkettä vuonna 2011:

Yksinäinen eläkkeensaaja	1 212,21 euroa/kk
Naimisissa oleva eläkkeensaaja	1 079,71 euroa/kk
Kansaneläkkeen täysi määrä:	
Yksinäinen eläkkeensaaja	586,46 euroa
Naimisissa oleva eläkkeensaaja	520,19 euroa
Takuueläke 1.3.2011 alkaen:	687,74 euroa

Eläkkeet ja Verotus

Eläketulon verotus poikkeaa palkkatulon verotuksesta eläketulovähennyksen vuoksi. Eläketulovähennyksen saa vain eläketulosta. Muut veronalaiset tulot, pääomatuloja lukuun ottamatta, vaikuttavat eläketulovähennyksen määrään. Eläketulovähennys pienenee, kun tulot ylittävät alla olevan taulukon rahamäärät. Ylimenevä tulo pienentää kunnallisverotuksessa 55 prosentilla ja valtion-

verotuksessa 44 prosentilla täyttä eläketulovähennystä. Kunnallisverotuksessa pienituloiset saavat lisäksi perusvähennyksen, jonka maksimimäärä on 2 250 euroa vuonna 2011. Pelkästä kansaneläkkeestä ei peritä veroa.

Eläketulovähennys ja tulorajat vuon na 2011

	Täysi vähennys	Eläke, josta alkaen veroa	Eläke, josta ei enää vähennystä
Kunnallisverotus	8 170	9 622	23 025
Valtionverotus	11 150	21 983	36 491

Kunnallis- ja kirkollisveroprosentti ja eläkkeensaajan sairaanhoitomaksu vuonna 2011

Kuntien tuloveroprosentti keskimäärin	19,17
Kirkollisvero keskimäärin	1,34
Eläkkeensaajan sairaanhoitomaksu	1,36
Yhteensä	21,87

Jos eläkkeensaajan kunnallis- tai kirkollisvero poikkeaa yllä esitetystä, maksujen yhteismääräkin muuttuu. Taulukoissa työeläke on kansaneläkkeen alkamishetken tasossa ja siinä ovat mukana ne osat, jotka kansaneläkettä määrittäessä otetaan huomioon. Taulukot kuvaavat 65 vuotta vuonna 2011 täyttävän henkilön tilannetta, joka ei ole työskennellyt 63 vuoden täyttämisen jälkeen. Työeläke on siis 63 ikävuoden täyttämiseen mennessä karttunut työeläke ja kansaneläke sekä takuueläke varhentamaton määrä 65-vuotiaana. Jos henkilö työskentelisi yli 63-vuotiaana, korkeammalla 4,5 % karttunut työeläke lisättäisiin kokonaiseläkkeen päälle eikä se vähentäisi kansaneläkettä. Jos kansaneläkkeen ottaisi varhennettuna ennen 65 ikävuoden täyttämistä, tehtäisiin jokaista varhennuskuukautta kohti 0,4 % varhennusvähennys kansaneläkkeeseen sekä takuueläkkeeseen. Kokonaiseläke on työ- ja mahdollinen kansaneläke sekä takuueläke yhteensä kuukaudessa. Verot on laskettu olettaen, että samaa kuukausituloa on maksettu koko vuoden. Kuntien tuloveroprosentiksi on oletettu 19,17 ja kirkollisveroprosentiksi 1,34. Sairaanhoitomaksu on 1,36 %

Yksinasuva						
Työeläke/kk	Kansaneläke	Takuueläke 1.3.2011	Kokonais- eläke/kk	Verot ja maksut e/kk	Verot ja maksut % brutto- eläkkeestä	Netto- eläke/kk
0	586	101	688	0	0	688
50	586	51	688	0	0	688
100	562	25	688	0	0	688
150	537	0	687	0	0	687
200	512	0	712	0	0	712
250	487	0	737	0	0	737
300	462	0	762	0	0	762
350	437	0	787	0	0	787
400	412	0	812	4	1	808
450	387	0	837	14	2	823
500	362	0	862	25	3	838
550	337	0	887	35	4	853
600	312	0	912	45	5	867
650	287	0	937	55	6	882
700	262	0	962	65	7	897
750	237	0	987	75	8	912
800	212	0	1012	86	8	927
900	162	0	1062	106	10	956
1000	112	0	1112	126	11	986
1100	62	0	1162	147	13	1016
1200	12	0	1212	167	14	1045
1300	0	0	1300	203	16	1097
1400	0	0	1400	243	17	1157
1500	0	0	1500	278	19	1222
1600	0	0	1600	312	19	1288
1700	0	0	1700	345	20	1355
1800	0	0	1800	379	21	1421
1900	0	0	1900	420	22	1480
2000	0	0	2000	454	23	1546
2200	0	0	2200	516	23	1684
2400	0	0	2400	599	25	1801
2600	0	0	2600	693	27	1907
2800	0	0	2800	787	28	2013
3000	0	0	3000	881	29	2119
3200	0	0	3200	965	30	2235
3400	0	0	3400	1052	31	2348
3600	0	0	3600	1139	32	2461
3800	0	0	3800	1226	32	2574
4000	0	0	4000	1312	33	2688
4200	0	0	4200	1399	33	2801
4400	0	0	4400	1486	34	2914
4600	0	0	4600	1573	34	3027
4800	0	0	4800	1659	35	3141
5000	0	0	5000	1746	35	3254

Avo- tai avioliitossa oleva puoliso						
Työeläke/kk	Kansaneläke	Takuueläke 1.3.2011	Kokonais- eläke/kk	Verot ja maksut/kk	Verot ja maksut % brutto- eläkkeestä	Netto- eläke/kk
0	520	168	688	0	0	688
50	520	118	688	0	0	688
100	496	92	688	0	0	688
150	471	67	688	0	0	688
200	446	42	688	0	0	688
250	421	17	688	0	0	688
300	396	0	696	0	0	696
350	371	0	721	0	0	721
400	346	0	746	0	0	746
450	321	0	771	0	0	771
500	296	0	796	0	0	796
550	271	0	821	8	1	813
600	246	0	846	18	2	828
650	221	0	871	28	3	843
700	196	0	896	38	4	858
750	171	0	921	49	5	873
800	146	0	946	59	6	887
900	96	0	996	79	8	917
1000	46	0	1046	99	9	947
1100	0	0	1100	121	11	979
1200	0	0	1200	162	13	1038
1300	0	0	1300	203	16	1097
1400	0	0	1400	243	17	1157
1500	0	0	1500	278	19	1222
1600	0	0	1600	312	19	1288
1700	0	0	1700	345	20	1355
1800	0	0	1800	379	21	1421
1900	0	0	1900	420	22	1480
2000	0	0	2000	454	23	1546
2200	0	0	2200	516	23	1684
2400	0	0	2400	599	25	1801
2600	0	0	2600	693	27	1907
2800	0	0	2800	787	28	2013
3000	0	0	3000	881	29	2119
3200	0	0	3200	965	30	2235
3400	0	0	3400	1052	31	2348
3600	0	0	3600	1139	32	2461
3800	0	0	3800	1226	32	2574
4000	0	0	4000	1312	33	2688
4200	0	0	4200	1399	33	2801
4400	0	0	4400	1486	34	2914
4600	0	0	4600	1573	34	3027
4800	0	0	4800	1659	35	3141
5000	0	0	5000	1746	35	3254

Edunjättäjän eläke

Vähennetty leskeneläke 2011

Lesken oma eläke/kk

	200	400	600	800	1000	1200	1400	1600	1800	2000	2200	2400	2600	2800	3000	3200	3400	3600	3800	4000
0	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000	1100	1200	1300	1400	1500	1600	1700	1800	1900	2000
200	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000	1100	1200	1300	1400	1500	1600	1700	1800	1900	2000
400	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000	1100	1200	1300	1400	1500	1600	1700	1800	1900	2000
600	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000	1100	1200	1300	1400	1500	1600	1700	1800	1900	2000
800	13	113	213	313	413	513	613	713	813	913	1013	1113	1213	1313	1413	1513	1613	1713	1813	1913
1000	0	13	113	213	313	413	513	613	713	813	913	1013	1113	1213	1313	1413	1513	1613	1713	1813
1200	0	0	13	113	213	313	413	513	613	713	813	913	1013	1113	1213	1313	1413	1513	1613	1713
1400	0	0	0	13	113	213	313	413	513	613	713	813	913	1013	1113	1213	1313	1413	1513	1613
1600	0	0	0	0	13	113	213	313	413	513	613	713	813	913	1013	1113	1213	1313	1413	1513
1800	0	0	0	0	0	13	113	213	313	413	513	613	713	813	913	1013	1113	1213	1313	1413
2000	0	0	0	0	0	0	13	113	213	313	413	513	613	713	813	913	1013	1113	1213	1313
2200	0	0	0	0	0	0	0	13	113	213	313	413	513	613	713	813	913	1013	1113	1213
2400	0	0	0	0	0	0	0	0	13	113	213	313	413	513	613	713	813	913	1013	1113
2600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	113	213	313	413	513	613	713	813	913	1013
2800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	113	213	313	413	513	613	713	813	913
3000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	113	213	313	413	513	613	713	813
3200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	113	213	313	413	513	613	713
3400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	113	213	313	413	513	613
3600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	113	213	313	413	513
3800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	113	213	313	413
4000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	113	213	313

Taulukossa on oletettu, ettei leskellä ole alaikäisiä lapsia, että leskeneläke on emmen lesken omien tulojen vaikutusta 50 prosenttia vainajan eläkkeestä, eikä eläkettä makseta erilliselle puolisolle.

Eläkkeen karttuminen sosiaalietuuksista

Sosiaalietuuksista karttuu eläkettä vain silloin, kun työansioita on työuran aikana ollut vähintään 15 746,08 euroa. Vanhempainpäivärahoja lukuun ottamatta eläkettä karttuu sosiaalietuuksista vain ajalta, jolta korvaus on maksettu henkilölle itselleen.

Vanhempainetuudet	Myöntäjä	Etuuden peruste	Ansaitun eläkkeen etuustaso
Äitiysraha, erityisäitiysraha, isyysraha, vanhempainraha, osittainen vanhempainraha SVL (1224/2004)	KELA	Etuuden perusteena oleva työtulo, aina vähintään 656,08 e/kk. Äidin työskentelyn ajalta vähimmäispäivärahan määrä.	117%
-	-	Työnantajalle maksetulta ajalta	17%
Kotihoidontuki VEKL* (644/2003)	KELA	656,08 e/kk kotihoidontukikuukausilta	100 %
<i>* Laki valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle 3-vuotiaan lapsen hoidon ja opiskelun ajalta</i>			
Sairaus- ja kuntoutusetuudet			
Työeläkelakien mukainen kuntoutusraha	Työeläkelaitokset	Tulevan ajan ansio	65 %
Kelan kuntoutuslain (566/2005) mukainen kuntoutusraha	Kela	Kuntoutusrahan perusteena oleva ansio	65 %
Tapaturmavakuutusta koskevien säännösten perusteella myönnetty päiväraha	Tapaturmayhtiöt	Korvauksen perusteena oleva työansio (= etuus), ei kuitenkaan, jos ansionmenetykskorvaus on maksettu eläkkeen lisänä	65 %
Liikennevakuutusta koskevien säännösten perusteella myönnetty ansionmenetykskorvaus	Liikennevakuutusyhtiöt	Ks. tapaturmavakuutus	65 %
Sotilastapaturmavakuutusta koskevien säännösten mukainen päiväraha	Valtiovaltokonttori	Ks. tapaturmavakuutus	65 %

Sairauspäiväraha, osasairauspäiväraha SVL (1224/2004)	Kela	Sairauspäivärahan perusteena oleva sairausvakuutuslaissa tarkoitettu työtulo, osasairauspäivärahassa puolet tästä	65 %
Sairauspäiväraha vähimmäistasoisena TTL:n peruspäivärahan jälkeen	Kela	1 312,17e/kk	0 %
Vuorottelukorvaus (Vuorotteluvapaalaki 1305/2002)	Työttömyyskassat	Ansiosidonnaisen vuorottelukorvauksen perusteena oleva työansio	55 %
Työttömyysturvalain mukainen ansioon suhteutettu päiväraha (TTL 1290/2002)	Työttömyyskassat	Ansiosidonnaisen työttömyyspäivärahan perusteena oleva ansio	75 %
Työttömyysturvalain mukainen peruspäiväraha ja työmarkkinatuki	Kela	1 312,17euroa/kk	0 %
Koulutusetuudet			
Aikuiskoulutustuesta annetun lain (1276/2000) mukainen aikuiskoulutustuki	Koulutusrahasto	Aikuiskoulutustuen perusteena oleva ansio, yrittäjillä 656,08euroa/kk	65 %
Tutkinto			
Ammatillinen perustutkinto VEKL* (644/2003)	Kela	656,08euroa/kk tutkinnon tason mukaan määräytyvältä ajalta	100 %

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Työeläkejärjestelmän palvelukeskus
Eläketurvakeskus (ETK)

Itä-Pasila, Helsinki
00065 Eläketurvakeskus

Puhelin 010 7511
010 751 4201 (asiakasneuvonta)
Faksi (09) 148 1172

www.etk.fi